

Αικατερίνη Παπαγεωργίου, Η ελληνική μυθολογία στην ελληνική παιδική λογοτεχνία.
Υποστηρίχθηκε το 2010

Περίληψη

Μυθολογία για παιδιά: Η ελληνική κλασική μυθολογία αξιοποιείται παιδαγωγικά και λογοτεχνικά μέσα από τις διασκευές για παιδιά, οι οποίες ικανοποιούν τη λογοτεχνική ανάγκη για συγκίνηση, αγωνία και περιπέτεια και την παιδαγωγική αναγκαιότητα για μόρφωση, καθώς συνδυάζει διδακτικές και ηθικές αλήθειες. Η έρευνα μελετά τις διασκευασμένες μυθολογίες για παιδιά, με πρωταγωνιστές θεούς και ήρωες, που εκδόθηκαν από Έλληνες κατά το 19ο και 20ό αιώνα και τις ερμηνείες που προτείνουν, μέσα στο πλαίσιο της ελληνικής ιστορίας, της λογοτεχνικής και της ιστορίας της εκπαίδευσης και των ιδεολογιών που συνυφαίνονται μ'αυτές. Η μέθοδος: Δύο είναι οι εκφάνσεις του ερευνητικού πεδίου· από τη μια, το παραδοσιακό μυθολογικό υλικό και από την άλλη, οι νεωτερικοί τρόποι προσέγγισης και διαχείρισής του. Για το λόγο αυτό η μεθοδολογική προσέγγιση στηρίχθηκε σε ένα συνδυασμό διαφορετικών μεθοδολογικών σχημάτων, που εκκινούν από τη θεωρία της παιδικής λογοτεχνίας, (Stephens, Hunt, McGillis, Zipes), μεταπηδούν στη συγκριτική γραμματολογία (λαμβάνει υπόψη τις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στα συγκρινόμενα στοιχεία, τα οποία, όμως, ανήκουν στο ίδιο σύνολο, J.P.Vernant) και προσεγγίζουν το μυθολογικό (διασκευασμένο) υλικό με τα μεθοδολογικά εργαλεία της αφηγηματολογίας, την τυπολογία του Genette, που δανείζεται από τη Θεωρία της Λογοτεχνίας. Η μελέτη: Η μελέτη χωρίζεται σε τρία μέρη: Στο πρώτο μέρος αναπτύσσεται το θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο της έρευνας. Στο δεύτερο μέρος, η συστηματική εξέταση, συγχρονική και διαχρονική, των αφηγηματικών στοιχείων των κειμένων αναδεικνύει την προσαρμογή τους στις εκάστοτε ιστορικές συγκυρίες. Στη μελέτη διακρίνονται πέντε χρονικές περίοδοι: α) Τα χρόνια του Ελληνικού Διαφωτισμού (1800 - 1830). β) Τα χρόνια του Ρομαντισμού (1830 - 1880). γ) Τα χρόνια της Ηθογραφίας και του Ρεαλισμού (1880 - 1930). δ) Τα χρόνια του Μεσοπολέμου και της Μετεμφυλιακής περιόδου (1930 - 1970). ε) Τα χρόνια της Μεταπολίτευσης και μέχρι σήμερα (1970 - μέχρι σήμερα). Το τρίτο μέρος του Παραρτήματος αφορά την καταλογογράφηση των μυθολογιών. Εδώ βρίσκονται ταξινομημένα όλα τα βιβλία μυθολογίας σε χρονολογική και αλφαβητική σειρά για τη διευκόλυνση του αναγνώστη. Συμπεράσματα: Το βέβαιο είναι ότι η διαχείριση της ελληνικής αρχαιότητας σε κάθε εποχή παρουσιάζει μια νέα διάσταση του μύθου αλλά κυρίως της εποχής του διασκευαστή που διαχειρίζεται τη μνήμη του παρελθόντος. Εκείνο που θέλει ο διασκευαστής να μεταδώσει, εκτός από το υλικό της παράδοσης, μέσα από τη μορφή των πληροφοριακών βιβλίων, διηγημάτων, μυθιστορημάτων, είναι οι νεωτερικές ιδέες του, οι οποίες σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό αποτελούν πολιτική και ιδεολογική παρέμβαση στη διαπαιδαγώγηση των παιδιών. Το ιδεολογικό πρόταγμα της ελληνικότητας και της υπεροχής του ελληνισμού αποτέλεσε μια διαχρονική αξία στα κείμενα της μυθολογίας για παιδιά μετουσιώνοντας κάθε φορά τις ιστορικές συνθήκες σε ιδεολογικές.